

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาหาความสัมพันธ์ (descriptive correlational research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมความเป็นผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลประจำการและระดับความพึงพอใจในงานของพยาบาลประจำการ และความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมความเป็นผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยกับความพึงพอใจในงานของพยาบาลประจำการ ประชากรเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งพยาบาลประจำการของกลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลชุมชนภาคใต้ จำนวน 1,666 คน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน จากโรงพยาบาลชุมชนจำนวน 33 แห่ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมความเป็นผู้นำของกมลทิพย์ ตั้งหลักมันคง (2539) ประกอบด้วยคำถามปลายปิด จำนวน 64 ข้อ มีคำตอบให้เลือกเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และได้ผ่านการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 ท่าน ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจในงานของพยาบาลประจำการของอัคริ จิตต์ภักดี (2536) ประกอบด้วยคำถามปลายปิด จำนวน 44 ข้อ มีคำตอบให้เลือกเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 7 ระดับ และได้ผ่านการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 11 ท่าน ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยไม่ได้หาความตรงด้านเนื้อหาของแบบสอบถามทั้ง 2 ชุดใหม่ สำหรับการตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมดไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งพยาบาลประจำการของกลุ่มงานการพยาบาล โรงพยาบาลท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 20 คน ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามชุดพฤติกรรมความเป็นผู้นำเท่ากับ 0.97 และชุดความพึงพอใจในงานของพยาบาลประจำการเท่ากับ 0.90

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์จำนวน 400 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนและมีความครบถ้วนสมบูรณ์จำนวน 369 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.25 และวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS / FW โดยใช้สถิติ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย พิสัย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที่ไม่อิสระหรือแบบรายคู่และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างพยาบาลประจำการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 99.73 มีอายุเฉลี่ย 30.14 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสโสดร้อยละ 51.76 มีระดับการศึกษาขั้นสูงสุดปริญญาตรีหรือประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาตรีร้อยละ 99.19 มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานการพยาบาลเฉลี่ย 7.8 ปี มีเงินเดือนอยู่ในช่วง 9,001-12,000 บาทและมีค่าปฏิบัติงานนอกเวลาราชการและค่าอยู่เวรในช่วง 1,001-2,000 บาทต่อเดือนมากที่สุด และส่วนใหญ่ร้อยละ 76.96 และ 61.25 ไม่มีรายได้พิเศษที่นอกเหนือจากเงินเดือนและค่าปฏิบัติงานนอกเวลาราชการและค่าอยู่เวร และไม่ได้รับสวัสดิการจากที่โรงพยาบาลจัดให้
2. กลุ่มตัวอย่างพยาบาลประจำการรับรู้ว่าหัวหน้าหอผู้ป่วยมีพฤติกรรมความเป็นผู้นำเชิงปฏิรูปสูงกว่าพฤติกรรมความเป็นผู้นำเชิงเป้าหมายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 (ค่าเฉลี่ยของคะแนนร้อยละเท่ากับ 71.47 , 63.96, $t = 18.46$)
3. ระดับความพึงพอใจในงานโดยรวมของพยาบาลประจำการ อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าคะแนนรวมเฉลี่ยเท่ากับ 190.30) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าพยาบาลประจำการกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในด้านความเป็นอิสระ เงื่อนไขของงาน นโยบายขององค์กร การมีปฏิสัมพันธ์และสถานภาพของวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าคะแนนรวมเฉลี่ยเท่ากับ 36.66, 24.34, 27.24, 46.02 และ 35.44 ตามลำดับ) และมีความพึงพอใจในค่าตอบแทนอยู่ในระดับต่ำ (ค่าคะแนนรวมเฉลี่ยเท่ากับ 20.59)
4. พฤติกรรมความเป็นผู้นำเชิงปฏิรูปของหัวหน้าหอผู้ป่วยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับปานกลางกับความพึงพอใจในงานโดยรวมของพยาบาลประจำการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .33$) ส่วนพฤติกรรมความเป็นผู้นำเชิงเป้าหมายของหัวหน้าหอผู้ป่วยมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับต่ำกับความพึงพอใจในงานโดยรวมของพยาบาลประจำการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r = .23$)

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เป็นข้อมูลย้อนกลับให้ผู้บริหารการพยาบาล นำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมความเป็นผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยให้มีศักยภาพในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น
2. เป็นข้อมูลพื้นฐานให้ผู้บริหารการพยาบาล นำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากรทางการพยาบาลในด้านความเป็นผู้นำ
3. เป็นข้อมูลย้อนกลับสำหรับผู้บริหารการพยาบาล เพื่อใช้เป็นข้อคิดพิจารณาในการนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความพึงพอใจในงานให้กับพยาบาลประจำการ
4. เป็นแนวทางแก่ผู้บริหารการพยาบาลในการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนและการฝึกอบรม เพื่อเสริมสร้างศักยภาพความเป็นผู้นำ แก่นักศึกษาพยาบาล พยาบาลประจำการ และหลักสูตรการเตรียมความพร้อมสำหรับพยาบาลวิชาชีพที่จะเป็นผู้บริหารการพยาบาล
5. เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำและความพึงพอใจในงานในกลุ่มประชากรหรือในหน่วยงานอื่น ๆ ต่อไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำของหัวหน้าหอผู้ป่วยตามที่พยาบาลประจำการรับรู้ สามารถเสนอต่อผู้บริหารระดับสูง เพื่อส่งเสริมให้มีการปรับปรุงพัฒนาพฤติกรรมความเป็นผู้นำที่ดียิ่งขึ้น
2. ผู้บริหารการพยาบาลควรให้ความสำคัญ สนับสนุนและส่งเสริมให้หัวหน้าหอผู้ป่วยได้แสดงพฤติกรรมความเป็นผู้นำที่เหมาะสม โดยการจัดเตรียมความพร้อมในด้านความเป็นผู้นำแก่บุคคลผู้ที่จะเป็นผู้บริหารการพยาบาล มีการกระจายอำนาจในการบริหารงานให้หัวหน้าหอผู้ป่วยได้แสดงพฤติกรรมความเป็นผู้นำอย่างเต็มที่ จัดอบรมความรู้ใหม่ ๆ ทางด้านการบริหารที่สามารถนำมาพัฒนางานได้ตามการเปลี่ยนแปลง เปิดโอกาสให้หัวหน้าหอผู้ป่วยได้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านความเป็นผู้นำ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และให้มีการฝึกฝนพฤติกรรมความเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพจนเกิดความชำนาญตลอดจนสามารถนำทฤษฎีความเป็นผู้นำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารได้ดียิ่งขึ้น
3. ผู้บริหารการพยาบาลควรจัดอบรมให้พยาบาลประจำการทุกระดับได้รับรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมความเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพและผู้บริหารการพยาบาลควรจะพัฒนาพฤติกรรมความ

เป็นผู้นำของตัวเองให้มีพฤติกรรมความเป็นผู้นำที่ดีและมีประสิทธิภาพเป็นแบบอย่างแก่พยาบาล
ประจำการ โดยการให้พยาบาลประจำการมีส่วนร่วมในการฝึกฝนพฤติกรรมความเป็นผู้นำที่ดี เพื่อเป็น
ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดความพึงพอใจในงานของพยาบาลประจำการได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาความพึงพอใจในงานของบุคลากรพยาบาลแต่ละระดับที่ปฏิบัติงานในโรง
พยาบาล
2. ศึกษาพฤติกรรมความเป็นผู้นำของผู้บริหารการพยาบาลโดยวิธีวิจัยแบบกึ่งทดลอง
หรือแบบทดลอง เช่น ศึกษาก่อนและหลังการอบรม หรือจากการซักถามผู้บริหารและการสังเกต
พฤติกรรมของผู้บริหาร เป็นต้น
3. ศึกษาความพึงพอใจในงานของพยาบาลประจำการกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น รูปแบบ
การให้บริการพยาบาล เป็นต้น